

PŘÍSTUPNOST z pohledu autorizovaných osob a příprava nové technické normy

Renata Zdařilová

Konference Přístupnost a bezbariérové užívání staveb

Veřejný ochránce práv, 29.11.2023, Brno



Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.

Česká komora
autorizovaných inženýrů a techniků
činných ve výstavbě (ČKAIT)

Fakulta stavební VŠB-TU Ostrava



Přístupnost z pohledu autorizovaných osob

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě



Přístupnost z pohledu AO

Stavební zákon č.183/2006 Sb.

- obecné požadavky na výstavbu – obecné technické požadavky zabezpečující bezbariérové užívání staveb

Vyhláška č.398/2009 Sb.

Stavební zákon č.283/2021 Sb.

- **přístupnost** - vytváření podmínek pro samostatné a bezpečné využití pozemků a staveb ... s cílem bezbariérového užívání

Vyhláška o požadavcích na výstavbu

- **přístupnost** jako integrální součást požadavků na vymezení pozemků a technických požadavků na stavby s odkazem na určenou normu

Přístupnost a povinnost AO

Zákon č.360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (autorizační zákon)

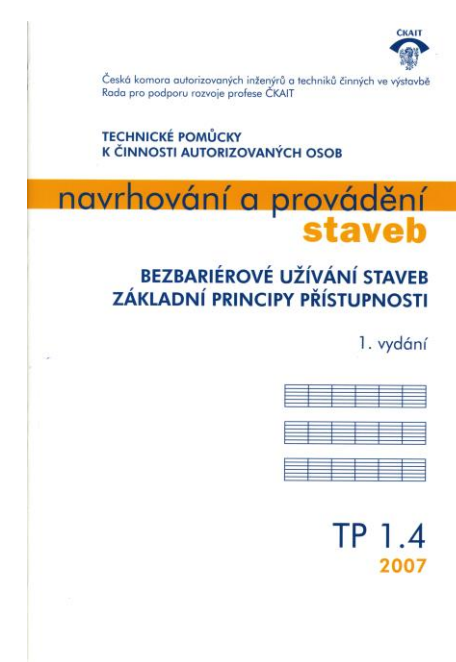
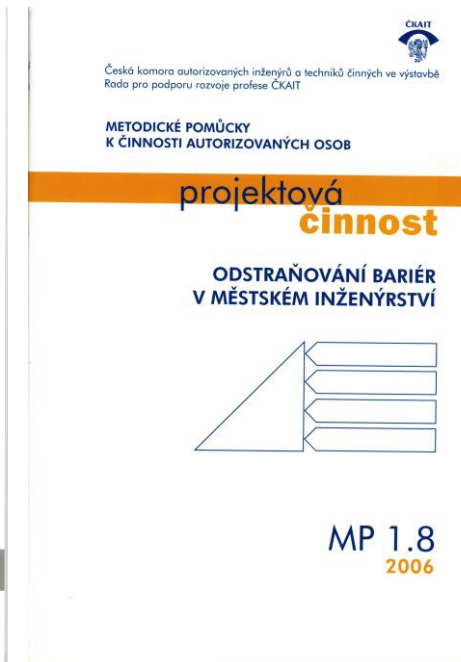
- Ustanovení § 12 stanoví mimo jiné **povinnosti** autorizovaných osob **za odbornou úroveň výkonu vybraných činností** a dalších odborných činností, pro které jim byla udělena autorizace.
- K zajištění řádného výkonu vybraných činností ve výstavbě, přesahujících rozsah oboru, popřípadě specializace, k jejímuž výkonu byla autorizované osobě autorizace udělena, je autorizovaná osoba povinna zajistit spolupráci osoby s autorizací v příslušném oboru, popřípadě specializací.
- Autorizovaná osoba je povinna dále se **odborně vzdělávat a sledovat informace nezbytné pro správný výkon své činnosti.**

Přístupnost a vzdělávání AO

- Vzdělávací programy v rámci projektu **Celoživotního vzdělávání ČKAIT** – semináře, webináře zacílené pro autorizační obory pozemní stavby, dopravní stavby, městské inženýrství (místní komunikace). Nově v přípravě pro obor Technika prostředí staveb a specializace elektrotechnická zařízení.
- Příprava nového produktu (2024) v **elektronickém vzdělávacím portálu ČKAIT eduK** zaměřený na problematiku přístupnosti a bezbariérového užívání pro **pozemní stavby** (autorizace pozemní stavby) a pro **stavby pozemních komunikací a veřejných prostranství** (autorizace dopravní stavby a autorizace městské inženýrství).

Přístupnost a vzdělávání AO

- Metodické a technické pomůcky k činnosti autorizovaných osob v rámci profesního informačního systému ČKAIT **PROFESIS** s tematikou bezbariérového užívání

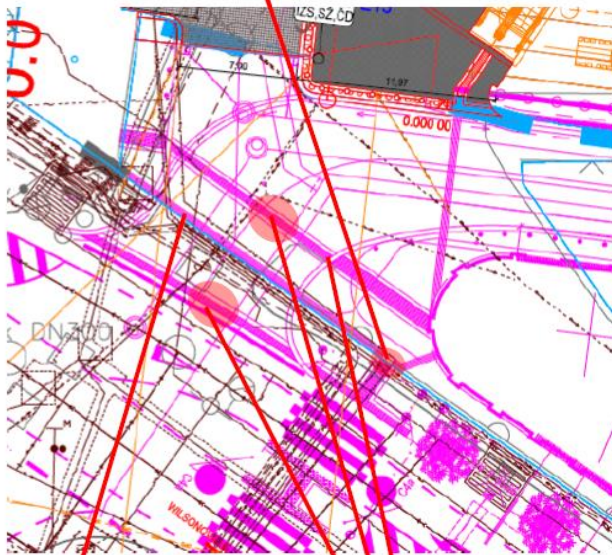


Přístupnost a informace pro AO

- **Poradenství pro bezbariérového užívání staveb - ČKAIT** poskytuje bezplatně pro své členy poradenství problematiky bezbariérového užívání pozemních a dopravních staveb.

Výkres SO115001_2_001_P01

Zakreslené bezbariérové úpravy na příjezdu do prostoru České pošty nejsou zcela OK – viz přerušení umělé vodící linie (nutno na 400 mm, střed přerušení ose signálního pásu)



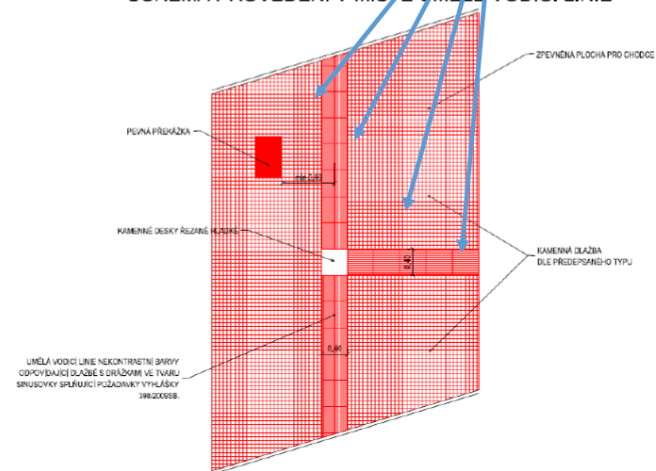
Není jasný účel takto vytvořených hmatových prvků – varovných pásů. Zároveň při pohybu podél umělé vodící linie se pěší uživatel nachází v jakém dopravním režimu? Je ve vozovce či na chodníku? Dotaz ve vztahu navazujících hmatových úprav varovného a signálních pásů.

Výkres: SO115001_2_002_P01 a zpráva SO115001_1_001_P01

Umělá vodící linie musí být lemována rovinnou dlažbou v nejméně $\delta=250$ mm – viz požadavek technických návodů TZÚS (TN TZÚS 12.03.06)

Výkres SO115001_2_002_P01

SCHEMA PROVEDENÍ V MÍSTĚ UMĚLÉ VODÍCÍ LINIE



Zpráva SO115001_1_001_P01

Popis výrobku/Product Image: Žulová dlažba sloužící jako vodící linie pro nevidomé
Popis: Dlaždice s drážkami ve tvaru sinusovky pro umělé vodící linie v exteriéru.
Rozměry: 400 x 400 / tl. 40 mm
Umístění: chodník
Barva: šedá
Spáry: na stráž
Povrchová úprava: hmatová úprava dle požadavků vyhl. 388/2009 Sb.



Umělá vodící linie musí být lemována rovinnou dlažbou v nejméně $\delta=250$ mm – viz požadavek technických návodů TZÚS (TN TZÚS 12.03.06)

Přístupnost a informace pro AO

- Aktuální informace a problémové okruhy z oblasti přístupnosti a bezbariérového užívání v komorovém periodiku **Z+i**, např. v roce **2023** bylo zveřejněno:
 - **03/2023** *Uplatnění hmatových prvků na pochozích plochách pro chodce s ohledem na zájmy státní památkové péče*
 - **05/2023** *Novela stavebního zákona přinesla i novou definici přístupnosti staveb*
 - **V přípravě 06/2023** *Problémové okruhy autobusových terminálů*



Lávka přes Labe v Nymburce, která letos získala jednu ze čtyř hlavních cen Inženýrské komory 2022. Je dobrým příkladem bezbariérového řešení. Foto: HOCHTIEF CZ a. s.

Novela stavebního zákona přinesla i novou definici přístupnosti staveb

Nový stavební zákon zruší dosavadní vyhlášku č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Nahradit jí mají jiné předpisy, a to vyhláška o požadavcích na výstavbu a zcela nová česká technická norma. Ty však zatím nejsou. Možnost prodloužení platnosti bezbariérové vyhlášky až do 1. července 2027 by byla možná, pokud vyhláška nebude v rozporu s novým stavebním zákonem. Tentotíž dřívejší požadavky na bezbariérové užívání staveb nově definuje jako požadavky na přístupnost staveb pro všechny osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Cílem je umožnit vstup do budov i veřejného prostoru a jejich užívání nejen handicapovaným občanům, ale i seniorům, těhotným ženám a lidem s malými dětmi.

Dne 5. června 2023 byl ve Sbírce zákonů publikován zákon č. 152/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon (dále jen „nový stavební zákon“ či „NSZ“), ve znění zákona č. 195/2022 Sb., a některé další související zákony (dále jen „novela NSZ“). Jedná se o druhou tzv. věcnou novelu NSZ, která s sebou přinesla i změny týkající se přístupnosti staveb.

Nová definice přístupnosti staveb je na úrovni zákona legislativně posílena

Novela NSZ zavádí v základních pojmech stavebního řádu zcela novou definici přístupnosti. Jednak je tento pojem legislativně posílen tím, že je nově zakotven přímo na úrovni zákona, a jednak je věcně zdůrazněna jeho univerzální hodnota. V ustanovení § 13 písm. d) nového stavebního zákona je přístupnost definována jako vytváření podmínek pro samostatné a bezpečné využití pozemků a staveb osobami s pohybovým, zrakovým nebo sluchovým postižením, osobami pokročilého věku, těhotnými ženami a osobami doprovázejícími dítě v kočárku nebo dítě do 3 let (dále jen „osoba s omezenou schopností pohybu nebo orientace“) s cílem bezbariérového užívání.

Pojem „přístupnost“ vychází z mezinárodního i evropského pojetí. Smyslem je samostatné, bezpečné a důstojné užívání

pozemků a staveb všemi potenciálními uživateli bez ohledu na jejich zdravotní stav, věk a pohlaví. Opatření musí umožnit jednoduchý a samostatný přístup, vstup, užívání venkovních ploch, budov, zařízení a služeb a opuštění objektu s ohledem na zajištění zdraví, bezpečnosti a důstojnosti uživatelů těchto staveb. Pojem „přístupnost“ je zejména předmětem článku č. 9 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, která byla přijata Valným shromážděním Organizace spojených národů 13. prosince 2006. Jejím účelem je podporovat, chránit a zajišťovat plné a rovné užívání všech lidských práv a základních svobod všemi lidmi s postižením a podporovat úctu k jejich přirozené důstojnosti.

Na nový pojem „přístupnost“ se vztáhou dvě legislativně-technické změny. V rámci definice je zavedena legislativní zkratka „osoba s omezenou schopností pohybu nebo orientace“ a bezbariérový přístup a užívání se mění na „požadavky na přístupnost“.

Poznámka: V dosavadní právní úpravě stavebního zákona č. 183/2006 Sb. se pracuje s termínem „bezbariérové užívání staveb“ jako s jedním z obecných požadavků na výstavbu – viz základní pojmy § 2 odst. 2 písm. e).



Příprava nové technické normy

ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání



Východiska k ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání

- **Stavební zákon č.283/2021 Sb.**

§ 13

d) **přístupnosti** vytváření podmínek pro samostatné a bezpečné využití pozemků a staveb osobami s pohybovým, zrakovým nebo sluchovým postižením, osobami pokročilého věku, těhotnými ženami a osobami doprovázejícími dítě v kočárku nebo dítě do 3 let (dále jen „osoba s omezenou schopností pohybu nebo orientace“) s cílem **bezbariérového užívání**,

§ 141

Veřejné prostranství

(1) Pozemky tvořící veřejné prostranství se vymezují tak, aby vytvářely prostupný spojitý systém odpovídající charakteru území a potřebám života lidí, přispívaly obytné kvalitě a významu místa a omezovaly dopady oteplování a sucha, zejména možností vsakování vody a výsadby stromů a další veřejné zeleně.

(2) Uspořádání veřejných prostranství musí zajistit dostupnost a obsluhu území a jeho prostupnost pro užití chodci a podle možností též bezmotorovou dopravou.

(3) Chodníky, nástupiště veřejné dopravy, úrovně i mimoúrovňové přechody, chodníky v sadech i parcích a ostatní pochozí plochy jako součást veřejných prostranství musí splňovat požadavky na **přístupnost**.

§ 145

Základní požadavky na stavby

(1) Stavba musí být navržena a provedena tak, aby byla vhodná pro určené využití a po celou dobu trvání plnila při běžné údržbě a působení běžně předvídatelných vlivů základní požadavky na stavby, kterými jsou

e) bezpečnost a **přístupnost** při užívání, provozu a údržbě,

§ 149

Požadavky na bezpečnost a přístupnost při užívání, provozu a údržbě

Stavba musí být navržena a provedena takovým způsobem, aby při jejím užívání, údržbě nebo provozu

b) byla zohledněna **přístupnost** pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace, zejména u

1. staveb pozemních komunikací a veřejných prostranství,
2. staveb občanského vybavení v částech určených pro užívání veřejností,
3. společných prostor a domovního vybavení bytového domu,
4. bytu zvláštního určení,
5. staveb pro výkon práce více než 25 osob, pokud charakter provozu v těchto stavbách umožňuje zaměstnávat osoby se zdravotním postižením.



Východiska k ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání

- **Původní znění vyhlášky o požadavcích na výstavbu s definovanými požadavky na přístupnost a bezbariérové užívání včetně požadavků na pozemní komunikace a veřejná prostranství**

III.

pozemní komunikace, veřejná prostranství, dráhy a přístavy

- 3.1. Požadavky této části platí obdobně pro náměstí, rozptylové plochy, obytné nebo pěší zóny.
- 3.2. Komunikace pro pěši musí mít šířku nejméně 1500 mm.
- 3.3. Komunikace pro pěši musí mít podélný sklon nejvýše v poměru 1:12 (8,33 %) a příčný sklon nejvýše v poměru 1:50 (2,0 %), u mostních objektů nejvýše v poměru 1:40 (2,5 %). Na úsecích s podélným sklonem větším než 1:20 (5,0 %) a délkách nad 200 m, musí být zřízena odpočívadla o délce nejméně 1500 mm. Jejich sklon smí být pouze v jednom směru a nejvýše v poměru 1:50 (2,0 %).
- 3.4. Překážky na komunikacích pro pěši musí být osazeny tak, aby byl zachován průchozí prostor podél přirozené vodící linie šířky nejméně 1500 mm.
- 3.5. Technické vybavení v komunikace pro pěši lze v odůvodněných případech umístit tak, že bude průchozí prostor místně zúžen až na 900 mm.
- 3.6. Nad komunikacemi pro pěši mohou být v prostoru ve výšce 250 až 2200 mm nad povrchem umístěny pouze pevné části stavby, které vystupují z obrysu stěn nejvíce 200 mm. U technického vybavení staveb délkou do 400 mm, měřeno souběžně se stěnou stavby, lze tuto hodnotu zvýšit na 300 mm.
- 3.7. Snižovaný obrubník z výškou menší než 80 mm nad pojištěným pásem nebo s příčným sklonem menším než 1:2,5 (40,0 %) musí být opatřen varovným pásem.
- 3.8. Na rozhraní mezi pásem pro chodce a pásem pro cyklisty z výškovým rozdílem menším než 80 mm musí být zřízen hmatný pás, který je součástí bezpečnostního odstupe.
- 3.9. Podrobnosti o provádění hmatových úprav na místních komunikacích jsou stanoveny určenou normou.
- 3.11. Lávky přes výkopy musí být široké nejméně 900 mm s výškovými rozdíly nejvíce do 20 mm a po obou stranách musí mít opatření proti sjetí vozku, zpravidla spodní tyč zábratlí ve výšce 100 až 250 mm nad pochází plochou nebo sokl z výškou nejméně 100 mm. Pro pochází roztí platí obdobně část 1 této přílohy.
- 3.12. Při provádění stavby se při uzavírací komunikace nebo při nedodržení průchozího prostoru podle bodu 3.2 navrhně a upraví bezpečně a vzdálenostně přiměřeně náhradní trasa pro osoby z omezenou schopnosti pohybu nebo orientace, a to včetně bezbariérových úprav přechodů pro chodce. Tato trasa musí být označena mezinárodním symbolem přístupnosti dle určené normy.
- 3.13. Na začátku (konci) obytné a pěší zóny se zřizuje signální a varovný pás. Vstup ze zóny na komunikaci pro pěši označuje signální pás a vstup ze zóny na vozovku označuje varovný pás. V obytné a pěší zóně musí být systém přirozených nebo umělých vodících linií. Hranice nezvýšeného autobusového, trolejbusového nebo tramvajového pásu se v obytné nebo pěší zóně označuje varovným pásem.
- 3.14. Vstup ze stezky se společným provozem pro chodce a cyklisty na oddělený pruh pro chodce se označuje signálním pásem. Vstup ze stezky se společným provozem pro chodce a cyklisty na oddělený pruh pro cyklisty se označuje varovným pásem.

IV.

parkoviště a hromadné garáže

- 4.1. Od vyhrazených stání musí být zajištěn přímý přístup na komunikaci pro pěši a tato stání musí být umístěna nejblíže vůči vchodu a východu z příslušné stavby nebo výtahu.
- 4.2. Kolmá a šikmá vyhrazená stání musí mít šířku nejméně 3500 mm.
- 4.3. Dvě kolmá a šikmá vyhrazená stání mohou využívat společnou manipulační plochu. Tato vyhrazená stání musí mít šířku nejméně 2500 mm. Manipulační plocha musí mít šířku nejméně 1000 mm.
- 4.4. Podélná vyhrazená stání musí mít šířku nejméně 3500 mm. Podélná vyhrazená stání pro vozidla označená parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením musí mít délku nejméně 7 000 mm.
- 4.5. Vyhrazená stání smí mít podélný sklon nejvýše v poměru 1:50 (2,0 %) a příčný sklon nejvýše v poměru 1:40 (2,5 %). Obdobný požadavek platí pro manipulační plochy.
- 4.6. Vchody a východy pro chodce jsou vždy navrhovány odděleně od vjezdu a výjezdu vozidel.

V.

Bezbariérový vstup do budov

- 5.1. Vstup musí být snadno vizuálně rozeznatelný vůči okolí.
- 5.2. Sklon plochy před vstupem do budovy smí být pouze v jednom směru a nejvýše v poměru 1:50 (2,0 %).
- 5.3. Jsou-li použity dveře karuselového provedení, musí být doplněny dalšími otevíracími dveřmi.
- 5.4. Před vstupem do budovy musí být plocha nejméně 1500 mm x 1500 mm. Při otevírání dveří ven musí být šířka nejméně 1500 mm a délka ve směru přístupu nejméně 2000 mm.
- 5.5. Vstup do budovy musí mít šířku nejméně 900 mm. Zámek dveří musí být umístěn nejvýše 1000 mm od pochází plochy, klíka nejvýše 1100 mm.
- 5.6. Otevíravá dveřní křídla musí být ve výšce 800 až 900 mm opatřena vodorovnými madly přes celou jejich šířku, umístěnými na straně opačné, než jsou závěsy, s výjimkou dveří automaticky ovládaných.
- 5.7. V případě otevírání dveří silou větší než 25 N se provádí dveře automaticky ovládané.
- 5.8. Střed zvonkového panelu smí být nejvýše 1200 mm od úrovně pochází plochy z odsazením od pevné překážky nejméně 500 mm. Zvonkový panel nesmí být proveden z dotykového displeje. Ovladače nesmí být provedeny z dotykových senzorů.
- 5.9. Elektronický vrátný nebo komunikační zařízení musí být vybaven akustickou signalizací pro nevidomé a vizuální nebo optickou signalizací pro neslyšící.
- 5.10. Oboustanný komunikační systém musí umožňovat indukční poslech pro nedoslýchavé osoby. Zařízení musí být označeno symbolem podle určené normy.
- 5.11. V případě souběžného řešení vjezdu pro automobily a vchodu pro chodce musí být odděleny tyto plochy výškově.



Východiska k ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání

• Vyhláška o požadavcích na výstavbu – stav k 13.11.2023

§ 10

Veřejné prostranství

(2) Umístění zámků ve veřejném prostranství musí respektovat přirozený pohyb chodců a nesmí zasahovat do průchozího prostoru podél vodící linie. Požadavky na jejich zabezpečení musí být v souladu s požadavky **určené normy**.

§ 15

Staveniště

(3) Výkopy přiléhající k veřejným prostranstvím a komunikacím pro chodce musí být zabezpečeny pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Lávky přes tyto výkopy a bezbariérové obchodní trasy se navrhuje v **souladu s normou**.

§ 26

Komunální odpady

(3) Místnost nebo místo pro soustředování komunálního odpadu musí být **přístupné pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace**. To neplatí pro stavbu rodinného domu a pro stavbu pro rodinnou rekreaci.

§ 33

Přístup a přístupnost

(1) Stavba se podle druhu a potřeby a v souladu s normou vybavuje hmatovými a akustickými prvky pro osoby se zrakovým postižením a komunikačními prvky pro osoby se sluchovým postižením.

(2) Komunikace pro pěší v zastavěném a zastavitelem území musí umožňovat samostatný, bezpečný, snadný a plynulý pohyb osob s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Technické řešení musí být navrženo v souladu s normou. Bezbariérová úprava se nemusí provádět v rámci průmyslových nebo skladových areálů, s výjimkou přístupů k prostorům užívaným osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace.

(3) Přístup z veřejného prostranství do stavby občanského vybavení v částech určených pro užívání veřejností, stavby bytového domu a stavby pro výkon práce více než 25 osobami, pokud charakter provozu v této stavbě umožňuje zaměstnávat osoby se zdravotním postižením

a) musí být vycíten přirozenými nebo umělými vodícími liniemi a musí být navržen **v souladu s normou**,
b) se navrhuje bez schodů a vyrovnávacích stupňů; výškový rozdíl lze řešit komunikací pro pěší, bezbariérovou rampou nebo výtahem **v souladu s normou**.

(4) Přístup do stavby se specializovanými službami pro osoby se zrakovým postižením, stavby veřejné správy, nemocnice, polikliniky, pošty, banky, zdravotní pojišťovny, soudu, stavby pro výchovu a vzdělávání a vysoké školy, veřejné části výpravní budovy, odbavovacího terminálu veřejné dopravy a stanice metra musí být zajištěn akustickým prvkem pro osoby se zrakovým postižením. Technické řešení musí být navrženo **v souladu s normou**.

(5) Prostor užívaný osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace musí splňovat požadavky na přístupnost **v souladu s normou**.

(6) Ve stavbě pro sociální a zdravotní služby, ve školském ubytovacím zařízení a v ubytovacím zařízení pro cestovní ruch pro více než 20 osob musí nejméně 5 % ubytovacích jednotek splňovat požadavky bytu zvláštního určení pro osoby s těžkým pohybovým postižením. V domě s pečovatelskou službou musí nejméně 5 % bytů splňovat požadavky bytu zvláštního určení pro osoby s těžkým pohybovým postižením. Výsledný počet ubytovacích jednotek nebo bytů se zaokrouhluje na celá čísla směrem nahoru.

(7) Prostor určený pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace musí být označen příslušným symbolem a na viditelném místě musí být umístěna orientační tabule s označením o přístupu k němu. Symbol musí být navržen **v souladu s normou**.

(8) Pokud je součástí stavby základní informace pro orientaci veřejnosti, musí být vnitřní zrakové, a dále musí být doplněna hmatovými nebo akustickými prvky podle odstavce 1. Základní informace pro orientaci veřejnosti musí být navržena **v souladu s normou**.

(9) Vybrané prvky stavby musí být kontrastně značeny. Výčet prvků a jejich vizuální kontrast musí být navržen **v souladu s normou**.

§ 31

Hygienická zařízení a šatna

(1) Požadavky na hygienická zařízení a šatnu jsou stanoveny v příloze č. 3 k této vyhlášce.

(2) V šatně určené pro užívání veřejností musí být nejméně 5 % kapacity řešeno jako bezbariérové. Požadavky na šatnu musí být **v souladu s normou**.

(3) Nejméně 5 % převlékacích nebo zkoušecích kabin pro užívání veřejností musí být řešeno jako bezbariérové. Výsledný počet bezbariérových převlékacích nebo zkoušecích kabin se zaokrouhluje na celá čísla směrem nahoru. Požadavky na bezbariérovou převlékací nebo zkoušecí kabinu musí být **v souladu s normou**.

(4) V prostoru se sprchou určeném pro užívání veřejností musí být nejméně 1 bezbariérová sprcha přístupná ze společného prostoru pro ženy i muže, není-li to technicky možné, musí být přístupná 1 v oddělení pro ženy a nejméně 1 v oddělení pro muže. Požadavky na sprchu musí být v souladu s normou.

(5) V prostoru s vanou určeném pro užívání veřejností musí být nejméně 1 vana s možností užití zvedacího zařízení přístupná ze společného prostoru pro ženy i muže, není-li to technicky možné, musí být přístupná 1 v oddělení pro ženy a nejméně 1 v oddělení pro muže. Požadavky na vanu musí být **v souladu s normou**.

(6) V prostoru se záchodem určeném pro užívání veřejností, musí být nejméně 1 bezbariérová záchodová kabina s možností užití asistence přístupná ze společného prostoru pro ženy a muže, není-li to technicky možné, musí být přístupná 1 v oddělení pro ženy a nejméně 1 v oddělení pro muže. Požadavky na záchodovou kabinu musí být **v souladu s normou**.

(7) Stavba občanského vybavení v částech určených pro užívání veřejností, případně její část určená pro děti do 3 let, odbavovací prostor na terminálu veřejné dopravy a stavba pro obchod s prodejní plochou větší než 5 000 m² musí být v části určené pro užívání veřejností vybavena přebalovací kabinou přístupnou ze společného prostoru pro ženy a muže, popřípadě přebalovací pult může být v

Stavba pro bydlení a byty

§ 50

(1) Byt musí být stavebně uzavřený.

(2) Bytové domy musí být vybaveny místností nebo prostorem s výlevkou pro úklid společných částí domu.

(3) Byt zvláštního určení se dělí na byt pro osoby s těžkým

- a) pohybovým postižením v bezbariérovém standardu, jehož dispozice a uspořádání zohledňuje potřeby osob na vozíku, ve kterém bezbariérový standard splňují všechny místnosti,
- b) pohybovým postižením ve specifickém standardu, jehož dispozice a uspořádání zohledňuje potřeby osob na lehkém nebo vozíku s využitím zdvihacího zařízení a celodenní péče asistenta, ve kterém specifický standard splňuje alespoň jedna obytná místnost a koupelna, nebo zrakovým postižením, jehož dispozice a uspořádání zohledňuje potřeby osob nevidomých.
- c)

(4) Pokud stavba obsahuje byt zvláštního určení, musí být společné prostory a domovní vybavení ve vazbě na druh bytu zvláštního určení navrženy **v souladu s normou**.

(5) **Byt s univerzálním standardem** musí mít manipulační prostor o velikosti kruhu o průměru nejméně 1,2 m ve všech místnostech.

(6) **Byt pro osoby s těžkým pohybovým postižením v bezbariérovém standardu** musí mít manipulační prostor o velikosti kruhu o průměru nejméně 1,5 m ve všech místnostech.

(7) **Byt pro osoby s těžkým pohybovým postižením ve specifickém standardu** musí mít manipulační prostor o velikosti kruhu o průměru nejméně 1,8 m v alespoň jedné obytné místnosti a koupelně.

(8) **Byt pro osoby s těžkým zrakovým postižením** musí mít pravoúhlé uspořádání.

(9) Byt s univerzálním standardem a byt zvláštního určení musí dále **splnit požadavky normy**.

(10) Pokud stavba pro bydlení obsahuje ubytovací jednotky pro přechodné ubytování, musí přístup k těmto ubytovacím jednotkám **splňovat požadavky na přístupnost** podle § 33 odst. 3 a § 40 odst. 3 písm. a).

Stavba pro sociální služby

§ 53

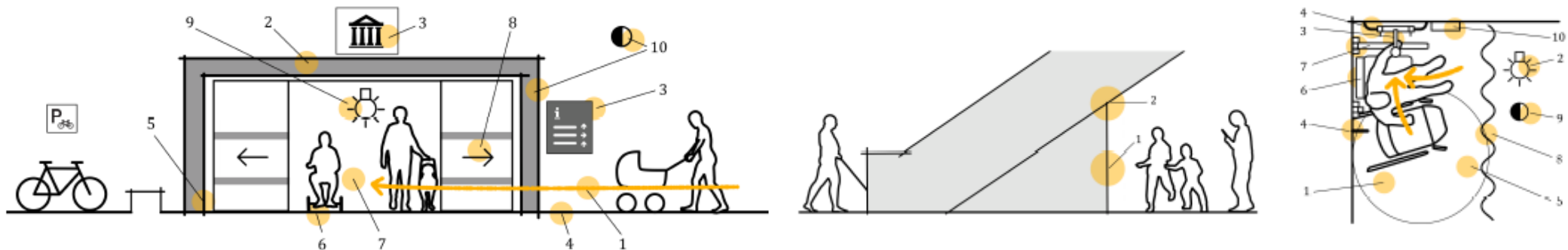
(1) Ubytovací jednotka ve stavbě pro sociální služby a byt v domě s pečovatelskou službou musí splňovat požadavky na byt s univerzálním standardem nebo požadavky na byt zvláštního určení podle § 50.

(2) Stavba pro sociální služby musí mít místnost pro společné setkávání.



Východiska k ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání

- **ČSN EN 17210 Přístupnost a využitelnost zastavěného prostředí - Funkční požadavky (AJ)**
 - popisuje základní obecné minimální požadavky a doporučení pro bezbariérové a využitelné zastavěné prostředí
 - určuje, co je nezbytné a co usnadňuje rovné a bezpečné použití pro různé skupiny uživatelů



- **TNI CEN/TR 17621 Přístupnost a využitelnost zastavěného prostředí – Technické prováděcí požadavky a specifikace (AJ)**
- **ISO 21542 Building construction — Accessibility and usability of the built environment**

Pracovní Obsah ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání

Předmluva

1. Předmět normy
 2. Citované dokumenty
 3. Termíny a definice
 4. Obecné zásady přístupnosti
 - 4.1. Základní ustanovení
 - 4.2. Fyzické možnosti – řešení pro osoby s omezenou schopností pohybu
 - 4.3. Smyslové možnosti - řešení pro osoby se zrakovým postižením
 - 4.4. Sluchové možnosti - řešení pro osoby se sluchovým postižením
 - 4.5. Mentální schopnosti
 5. Orientační a informační systémy
 - 5.1. Obecně
 - 5.2. Vizuální kontrast
 - 5.3. Hmatové a akustické informace
 - 5.3.1. Hmatové prvky
 - 5.3.1.1. Vodicí linie
 - 5.3.1.2. Signální pás
 - 5.3.1.3. Vodicí pás přechodu
 - 5.3.1.4. Varovný pás
 - 5.3.1.5. Hmatný pás
 - 5.3.1.6. Vodicí linie s funkcí varovného pásu
 - 5.3.1.7. Varovný pás na speciální dráze
 - 5.3.2. Materiály pro hmatové prvky
 - 5.3.2.1. Hmatný vzor
 - 5.3.2.2. Vodicí vzor
 - 5.3.3. Hmatné / haptické štítky
 - 5.3.4. Akustické informace
 - 5.3.4.1. Akustická signalizace
 - 5.3.4.2. Orientační majáček
 - 5.3.4.3. Dálkové ovládání akustických prvků
 - 5.4. Indukční smyčky a světelná signalizace / úpravy pro sluchové omezení
 - 5.4.1. Indukční smyčka
 - 5.4.2. Světelná signalizace
 - 5.5. Grafické symboly
 6. Přístupné prostředí
 - 6.1. Přístupné trasy území
 - 6.2. Komunikace pro pěší
 - 6.3. Přechody pro chodce a místa pro přecházení
 - 6.4. Obytné a pěší zóny, náměstí
 - 6.5. Lávky pro pěší a podchody
 - 6.6. Městský mobiliář a zeleň
 - 6.7. Staveniště
 7. Přístup ke stavbám
 - 7.1. Přístup do staveb
 - 7.2. Parkovací plochy a vyhrazená stání
 - 7.3. Garáže
 - 7.4. Značení vyhrazených stání
 8. Vstupní a horizontální komunikační prostory
 - 8.1. Vstupní prostory
 - 8.2. Chodby
 - 8.3. Prosklené plochy
 - 8.4. Dveře
 - 8.5. Okna
 - 8.6. Povrchové úpravy komunikačních prostor
 9. Dostupnost podlaží – vertikální komunikační prostory
 - 9.1. Schodiště
 - 9.2. Bezbariérové rampy
 - 9.3. Výtahy
 - 9.4. Svislé a šikmé zvedací plošiny
 - 9.5. Eskalátory a travelátory
 10. Šatny a hygienická zařízení
 - 10.1. Obecně
 - 10.2. Bezbariérová šatna
 - 10.3. Bezbariérová zkušební a převlékácká kabina
 - 10.4. Bezbariérová záchodová kabina
 - 10.5. Bezbariérová koupelna, sprcha a vana
 - 10.6. Přebalovací kabiny a pulty
 11. Stavby pro bydlení
 - 11.1. Obecně
 - 11.2. Byt s univerzálním standardem – univerzální standard 120
 - 11.2.1. Zvláštní požadavky
 - 11.2.2. Obecné požadavky bez specifikace prostor bytu
 - 11.2.3. Požadavky na jednotlivé místnosti bytu
 - 11.3. Byt zvláštního určení pro osoby s těžkým pohybovým postižením v bezbariérovém standardu – bezbariérový standard S150
 - 11.3.1. Zvláštní požadavky
 - 11.3.2. Obecné požadavky bez specifikace prostor bytu
 - 11.3.3. Požadavky na jednotlivé místnosti bytu
 - 11.4. Byt zvláštního určení pro osoby s těžkým pohybovým postižením ve specifickém standardu – specifický standard S180
 - 11.4.1. Zvláštní požadavky
 - 11.4.2. Obecné požadavky bez specifikace prostor bytu
 - 11.4.3. Požadavky na jednotlivé místnosti bytu
 - 11.5. Byt zvláštního určení pro osoby se zrakovým postižením
 - 11.6. Úpravy bytu pro osoby se sluchovým postižením
 12. Stavby ubytovacích zařízení
 - 12.1. Obecně
 - 12.2. Ubytovací zařízení hotelového typu
 - 12.3. Ubytovací zařízení staveb pro sociální služby
 - 12.4. Školská ubytovací zařízení / internáty, studentské koleje
 13. Stavby sociálních a zdravotních služeb
 - 13.1. Obecně
 - 13.2. Sociální služby
 - 13.3. Zdravotnické služby
 14. Stavby pro výchovu a vzdělávání
 - 14.1. Obecně
 - 14.2. Předškolní zařízení
 - 14.3. Školská zařízení
 15. Stavby pro sport a rekreace
 - 15.1. Obecně
 - 15.2. Hřiště
 - 15.3. Sportovní haly
 - 15.4. Bazény, sauny, umělá koupaliště
 - 15.5. Zahrady a parky
 16. Kulturní stavby
 - 16.1. Obecně
 - 16.2. Posluchárny, hlediště
 - 16.3. Knihovny
 - 16.4. Muzea, výstavní prostory
 - 16.5. Památkové objekty,
 - 16.6. Církevní stavby
 17. Administrativní budovy, stavby pro výkon práce, obchod a služby
 - 17.1. Obecně
 - 17.2. Administrativní budovy
 - 17.3. Stavby pro veřejnou správu
 - 17.4. Stavby pro obchod a služby
 - 17.5. Restauranční zařízení
 18. Budovy pro veřejnou dopravu a nástupiště
 - 18.1. Obecně
 - 18.2. Autobusová doprava
 - 18.3. Tramvajová doprava
 - 18.4. Železniční doprava
 - 18.5. Metro
 - 18.6. Lanovky
 - 18.7. Přístaviště
 - 18.8. Letecká doprava
 19. Čerpačí a dobíjecí stanice
 20. Správa a údržba budov
- Příloha A Mezinárodní symboly přístupnosti
- Příloha B Vizuální kontrast (zdroj: ČSN P ISO 21542)
- Příloha C Manipulační prostory u dveří (zdroj: ČSN P ISO 21542)
- Příloha D Správa a údržba budov (zdroj: ČSN P ISO 21542)



Děkuji Vám za pozornost

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.
renata.zdarilova@vsb.cz

